

A MEDGYESSY FERENC GIMNÁZIUM
ÉS
MŰVÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLA

Német nyelv

**I. RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNY
II. A VIZSGA LEÍRÁSA**

OM azonosító: 031202

NÉMET NYELV

Az idegen nyelvi érettségi vizsga célja a kommunikatív nyelvtudás mérése, azaz annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e kommunikációs céljait megvalósítani.

A vizsga mindkét szinten *írásbeli és szóbeli részből* áll, és a *négy nyelvi alapkészséget* méri: olvasott szöveg értése, hallott szöveg értése, beszédképesség és írásképesség. A kommunikatív készségek alkalmazásához a nyelvhasználónak rendelkeznie kell megfelelő szókincssel, és ismernie kell a nyelv struktúráját is. Ezért a *nyelvtani és lexikai kompetenciát* mindkét szinten külön vizsgarész keretében is mérjük. A vizsga egynyelvű, azaz közvetítési készséget nem mér.

A követelmények az idegen nyelvi érettségi vizsga általános követelményei, valamint az Európa Tanács idegennyelv-oktatással kapcsolatos ajánlásai alapján készültek. Az idegen nyelvi érettségi vizsga szintmeghatározásai igazodnak az Európa Tanács skálájához. A vizsga középszintje az A2-B1, az emelt szint pedig a B2 szintnek felel meg.

Európa Tanács	Érettségi vizsga
C2 Mesterszint	
C1 Haladó szint	
B2 Középszint	Emelt szint
B1 Küszöbszint	Középszint
A2 Alapszint	
A1 Minimumszint	

Az Európa Tanács A2, B1, B2 szintjeinek általános leírása:

B2	Megérti a változatos, konkrét vagy elvont témájú szövegek fő gondolatmenetét, követni tudja a hosszabb, összetettebb érveléseket is. Folyamatos és természetes módon tud a célnyelven interakciót folytatni. Világos és részletes szöveget tud létrehozni különböző témákról. Véleményét indokolni tudja, részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat.
B1	Megérti a fontosabb információkat olyan egyszerű, hétköznapi szövegekben, amelyek gyakori élethelyzetekhez kapcsolódnak (pl. iskola, szabadidő, munka). Képes külföldiekkel kommunikálni mindennapi helyzetekben. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni olyan témákban, amelyeket ismer, vagy amelyek az érdeklődési körébe tartoznak. Be tud számolni eseményekről, élményeiről, érzelmeiről és törekvéseiről. Rövid magyarázatot tud fűzni eseményekhez, jelenségekhez, indokolni tud különböző álláspontokat és terveket.
A2	Megért olyan mondatokat és rövid szövegeket, amelyek az őt közvetlenül érintő területekhez kapcsolódnak. Tud kommunikálni olyan mindennapi, begyakorolt helyzetekben, amelyekben egyszerű és közvetlen információcserére van szükség. Tud egyszerű nyelvi eszközöket használva beszélni önmagáról, családjáról és szűkebb környezetéről.

A dokumentum a német nyelvi érettségi vizsga részletes vizsgakövetelményeit és vizsgaleírását tartalmazza. A vizsga szintje, alapelvei és a készségek szintjén megfogalmazott követelményei azonosak minden élő idegen nyelvben.

Az I. fejezetben található a részletes vizsgakövetelmények. Először a készségekre lebontott követelményeket, a szövegek jellemzőit és a szövegfajtákat soroljuk fel mindkét szintre vonatkozóan a vizsgarészek lebonyolításának sorrendjében. Ezt követik a témakörök, a kommunikációs helyzetek és szándékok, továbbá a nyelvtani szerkezetek felsorolása, valamint a szókincsre vonatkozó információk.

A készségeken belül külön jelöljük az Európa Tanács szintrendszere szerinti A2, B1 és B2 szintű követelményeket. Az adott szinten megfogalmazott követelmények magukban foglalják az alacsonyabb szinten megadottakat is.

A dokumentum II. fejezete, a vizsgaleírás először a középszintű, majd az emelt szintű vizsgát mutatja be. A vizsgarészek itt is a lebonyolítás sorrendjében követik egymást. A könnyebb kezelhetőség érdekében az egyes

vizsgarészek leírásakor megismételjük a készségekre lebontott követelményeket, a szövegek jellemzőit és a szövegfajták felsorolását.

I. RÉSZLETES ÉRETTSÉGVIZSGA-KÖVETELMÉNY

A) KÉSZSÉGEK ÉS SZÖVEGFAJTÁK

1. Olvasott szöveg értése

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. Készségek	A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben A2: - a lényegét (a szöveg célját) megérteni, - eseménysorokat követni, - kulcsinformációkat megérteni, B1: - a gondolatmenet lényegét megérteni, - véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni, - egyes részinformációkat kiszűrni.	A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben B2: - a gondolatmenetet követni, - véleményeket, érvelést követni, - az információkat megfelelő részletességgel megérteni, - a szerző álláspontjára következtetni, - a szerző, illetve a szereplők érzéseire, érzelmeire következtetni.
1.2. A szöveg jellemzői	A vizsgarészben használt szöveg - autentikus, esetleg kismértékben szerkesztett, - tartalma, szerkezete, nyelve világos, - tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének, - megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre, - kiválasztásakor a <i>Témakörök</i> című rész az irányadó, - autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához, A2: - rövid, egyszerű, - hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,	A vizsgarészben használt szöveg

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
	- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához, A2: - rövid, egyszerű, - hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz, B1: - rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos, - hétköznapi nyelven íródott.	B2: - hosszabb, nyelvileg és tartalmilag összetettebb, - konkrét vagy elvont témájú.

3. Hallott szöveg értése

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1. Készségek	A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg A2: - témáját felismerni, - lényegét megérteni, - kulcsfontosságú szavait megérteni, - legalapvetőbb adatszerű információit kiszűrni, B1: - gondolatmenetét nagy vonalakban követni, - egyes ténytyszerű részinformációkat megérteni.	A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg B2: - gondolatmenetét részleteiben is követni, - megértésén túl a szövegkörnyezetből következtetni az egyes beszélők álláspontjára, - megértésén túl a szövegkörnyezetből következtetni a beszélők érzelmeire és egymáshoz való viszonyára.
3.2. A szöveg jellemzői	A vizsgarészben használt szöveg - autentikus vagy autentikus hangzású (stúdiófelvétel), - tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,	A vizsgarészben használt szöveg

VIZSGASZINTEK	
Középszint	Emelt szint
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre, - kiválasztásakor a <i>Témakörök</i> című rész az irányadó, - anyanyelvi beszélők közvetítésével hangzik el, - egy vagy több beszélő közvetítésével hangzik el, - akusztikai minősége kifogástalan, - hossza és tartalma nem terheli meg feleslegesen a vizsgázó memóriáját, - autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához, A2: - hétköznapi nyelven hangzik el, szinte kizárólag gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz, - lassú, de még normál beszédtempójú, - a standard kiejtés(ek)nek megfelelő, - tisztán artikulált, - tartalmilag kifejezetten egyszerű, B1: - hétköznapi nyelven hangzik el, alapvetően gyakran használt nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkezik, - normál tempójú, - a standard kiejtés(ek)hez közel álló, - tartalmilag és szerkezetileg mérsékeltén összetett.	B2: - változatos nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkező, - természetes, a szöveg jellegének megfelelően változatos tempójú, - tartalmilag és szerkezetileg összetett.
3.3. Szövegfajták	- közérdekű bejelentések, közlemények (pl. pályaudvaron, repülőtéren, áruházban), - rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok: útinformáció, nyitva tartás, menetrend), - utasítások (pl. utcán, repülőtéren, pályaudvaron), - médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, programismertetés, rövid hír),

VIZSGASZINTEK	
Középszint	Emelt szint
- beszélgetések, telefonbeszélgetések, - műsorrészletek, - riportok, interjúk, - beszámolók.	általános érdeklődésre számot tartó témáról szóló ismeretterjesztő szövegek.

4. Íráskészség

VIZSGASZINTEK	
Középszint	Emelt szint
4.1. Készségek A vizsgázó képes - a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd <i>Kommunikációs helyzetek és szándékok</i> című részt), - a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd <i>Témakörök</i> című részt), A2: - a személyével, illetve közvetlen környezetével kapcsolatos témákról írni, - az adott témáról egyszerű kifejezéseket használva írni, - egyszerű mondatokból álló rövid, összefüggő szöveget írni, - a szöveg mondatai között lévő alapvető logikai kapcsolatokat egyszerű nyelvi eszközökkel (pl. a leggyakrabban használt kötőszavakkal) kifejezni, néhány egyszerű szerkezetet és alapvető helyesírási szabályt úgy használni, hogy a hibák ellenére érthető legyen a mondanivaló, B1: - ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni, - meglévő szókincsét változatosan használni, - a szöveget megfelelően felépíteni és tagolni, a logikai viszonyok kifejezését szolgáló nyelvi eszközöket alkalmazni, - a szövegfajtának, a közlési szándéknak, a címzethez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet választani, - az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni,	A vizsgázó képes

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
	- egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonsággal alkalmazni.	B2: - a megadott témákat általános nézőpontból is tárgyalni, - álláspontját viszonylag árnyaltan, érvelését rendszerezetten kifejteni, - a nyelvi eszközök széles skálájának változatos alkalmazásával összefüggő, megfelelően tagolt, logikusan felépített szöveget létrehozni, - a nyelvtani struktúrákat, valamint a helyesírás szabályait rendszerszerű hibák nélkül, nagy biztonsággal alkalmazni.
4.2. Szövegfajták	- rövid, személyes jellegű közlés (pl. üzenet, naplóbejegyzés), - üdvözlőlap, - meghívó, - magánjellegű vagy intézménynek (pl. nyelviskolának) szóló levél.	- olvasói levél, - cikk (diák)újság számára.

5. Beszédkészség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
5.1. Készségek	A vizsgázó képes - a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd <i>Kommunikációs helyzetek és szándékok</i> című részt), - a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a <i>Témakörök</i> című részt), - a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdni, fenntartani és befejezni), A2: - saját magáról és közvetlen környezetéről egyszerű, begyakorolt nyelvi eszközökkel röviden és többnyire érthetően megnyilatkozni, - egyszerű, begyakorolt beszélgetésekben részt venni, - kiszámítható, mindennapi helyzetekben rutinfeladatokat megoldani (pl. vásárlás),	A vizsgázó képes

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
	- érezhető akcentusa és esetenként akadozó beszédtempója ellenére többnyire érthetően beszélni, B1: - az egyszerű nyelvi eszközök széles skáláját rugalmasan használni, és ezzel mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni, - ismerős témáról folyó társalgásban részt venni, - kevésbé begyakorolt mindennapi helyzetekben felmerülő feladatokat megoldani, - viszonylag folyékonyan elmondani egy történetet, beszámolni élményeiről és érzéseiről, - érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenére érthetően beszélni.	B2: - folyékonyan, helyesen és hatékonyan használni a nyelvet, - gondolatait, álláspontját következetesen, folyamatosan kifejtteni, - a megadott témákat általánosabb nézőpontból is tárgyalni, - folyamatosan és természetesen részt venni a különböző témájú társalgásokban, - bonyolultabb, váratlan elemeket is tartalmazó feladatokat sikeresen megoldani, - elmagyarázni álláspontját, világosan érvelni, - enyhe akcentusa ellenére természetes kiejtéssel, hanglejtéssel és normál beszédtempóban beszélni.

B) TÉMAKÖRÖK

Az érettségi vizsga tartalmi részét az alább felsorolt témakörök képezik, azaz a feladatok minden vizsgarészben tematikusan ezekre épülnek. Ez a lista az érettségi vizsga általános követelményeiben felsorolt témakörök részletes kifejtése közép- és emelt szintre. A lista nem tartalmaz külön országismereti témakört, mert ennek elemei a többi témakörben előfordulnak.

A középszinten felsorolt témakörök az emelt szintre is érvényesek.

TÉMAKÖRÖK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1. Személyes vonatkozások, család	- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai) - Családi élet, családi kapcsolatok - A családi élet mindennapjai, otthoni teendők - Személyes tervek	- A család szerepe az egyén és a társadalom életében - Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése

TÉMAKÖRÖK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2. Ember és társadalom	- A másik ember külső és belső jellemzése - Baráti kör - A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel - Női és férfiszerepek - Ünnepek, családi ünnepek - Öltözködés, divat - Vásárlás, szolgáltatások (posta) Hasonlóságok és különbségek az emberek között	- Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság) - Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése - Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése - Az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében - Az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése - A fogyasztói társadalom, reklámok - Társadalmi viselkedésformák
3. Környezetünk	- Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása) - A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek - A városi és a vidéki élet összehasonlítása - Növények és állatok a környezetünkben - Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megővéseért? - Időjárás	- A lakóhely és környéke fejlődésének problémái - A természet és az ember harmóniája - A környezetvédelem lehetőségei és problémái
4. Az iskola	- Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat) - Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka - A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok	- Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban - Hasonló események és hagyományok külföldi iskolákban
5. A munka világa	- Diákmunka, nyári munkavállalás - Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás	- A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban, divatszakmák
6. Életmód	- Napirend, időbeosztás - Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás) - Étkezési szokások a családban - Ételek, kedvenc ételek - Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben - Gyakori betegségek, sérülések, baleset - Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)	- Az étkezési szokások hazánkban és más országokban - Ételspecialitások hazánkban és más országokban - A kulturált étkezés feltételei, fontossága - A szenvedélybetegségek - A gyógyítás egyéb módjai

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik - Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. - Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport - Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet - Kulturális események	- A szabadidő jelentősége az ember életében - A művészet szerepe a mindennapokban - Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok - A könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai
8. Utazás, turizmus	- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés - Nyaralás itthon, illetve külföldön - Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése - Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai	- A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra - Az idegenforgalom jelentősége
9. Tudomány és technika	- Népszerű tudományok, ismeretterjesztés - A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben	- A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre

C) KOMMUNIKÁCIÓS HELYZETEK ÉS SZÁNDÉKOK

1. Kommunikációs helyzetek

A vizsgázó az alábbi kommunikációs helyzetekben, illetve szerepekben nyilatkozhat meg szóban és/vagy írásban mindkét szinten.

Helyzet	Szerep
Áruházban, üzletben, piacon	vevő
Családban, családnál, baráti körben	vendéglátó, vendég
Étteremben, kávéházban, vendéglőben	vendég, egy társaság tagja
Hivatalokban, rendőrségen	ügyfél, állampolgár
Ifjúsági szálláson, kempingben, panzióban, szállodában	vendég
Iskolában	tanuló, iskolatárs
Kulturális intézményben, sportlétesítményben, klubban	vendég, látogató, egy társaság tagja
Országhatáron	turista
Orvosnál	beteg, kísérő
Szolgáltatóegységekben (fodrász, utazási iroda, jegyiroda, benzinkút, bank, posta, cipész, gyógyszerár stb.)	ügyfél
Szünidei munkahelyen	munkavállaló
Tájékozódás az utcán, útközben	helyi lakos, turista
Telefonbeszélgetésben	hívó és hívott fél
Tömegközlekedési eszközökön (vasúton, buszon, villamoson, taxiban, repülőn, hajón)	utas, útitárs

2. A kommunikációs szándékok listája

A táblázat azon kommunikációs szándékokat tartalmazza, amelyek nyelvi megvalósítása a középszintű vizsgán elvárható. Az egyes kommunikációs szándékokhoz a teljesség igénye nélkül gyűjtöttük a példákat.

A két szint között mennyiségi és minőségi különbség van. Emelt szinten a vizsgázónak a középszint követelményeihez képest több kommunikációs szándékot kell nyelvileg megvalósítania, valamint árnyaltabban és igényesebben kell kifejeznie magát. Például a hála lehetséges kifejezése középszinten: Vielen Dank / Danke schön; emelt szinten: Ich bin Ihnen sehr dankbar. / Ich bedanke mich bei Ihnen dafür.

Az utolsó csoportban található kommunikációs stratégiák felsorolása nem teljes, csak ajánlásnak tekinthető.

1. A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
Megszólítás és arra reagálás	Hallo! / Entschuldigung! / Herr Krause! - Ja, bitte!
Köszönés, elköszönés és arra reagálás	Guten Morgen / Guten Tag / Guten Abend! / Hallo Markus! - Auf Wiedersehen! Tschüs!
Bemutatózás, bemutatás és ezekre reagálás	Mein Name ist Peter Klein. / Das ist Karl Sommer. - (Es) freut mich.
Telefonbeszélgetésnél megszólítás, bemutatkozás, más személy kérése, elköszönés és ezekre reagálás	Hallo! / Ja, bitte? / (Hier) Kaufmann. - Ich möchte Herrn Müller sprechen. - Auf Wiederhören!
Levélben megszólítás, elbűcsúzás	Lieber Manfred,... / Sehr geehrte Damen und Herren,... - Herzliche Grüße / Mit freundlichen Grüßen
Szóbeli üdvözlőküldés	Viele Grüße an Petra.
Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás	Wie geht es Ihnen? - Danke, gut. Was fehlt Ihnen? - Ich bin erkältet.
Köszönet és arra reagálás	Danke. - Bitte.
Bocsánatkérés és arra reagálás	Entschuldigung! - (Das) macht nichts.
Gratuláció, jókívánságok és azokra reagálás	Herzlichen Glückwunsch (zum Geburtstag)! / Frohe Weihnachten! Gute Besserung! - Danke.

2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
Hála	Vielen Dank.
Sajnálkozás, csalódottság	Schade.
Öröm	Ich freue mich über ... / Toll!
Elégedettség, elégedetlenség	Das finde ich (nicht) gut. / Ich bin damit (nicht) zufrieden.
Csodálkozás	Komisch
Remény	Ich hoffe,...
Félelem, aggodalom	Ich habe Angst, dass...
Bánat, elkeseredés	Ich bin traurig, weil...
Bosszúság	Das ärgert mich sehr.
Együttérzés	Es tut mir Leid, dass...

3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
Véleménykérés és arra reagálás, véleménynyilvánítás	Was meinst du dazu? - Ich glaube... / Meiner Meinung nach...
Érdeklődés, érdektelenség	Ich interessiere mich für Sport. - Das finde ich langweilig.
Tetszés, nem tetszés	Das gefällt mir (nicht). / Das mag ich (nicht).
Valaki igazának elismerése, el nem ismerése	Du hast (nicht) Recht.
Egyetértés, egyet nem értés	Einverstanden. / Ich bin dafür / dagegen.
Helyeslés, rosszallás	Ich finde das (nicht) gut.
Ellenvetés, ellenvetés visszautasítása	Das stimmt nicht. / Doch! / Sie haben nicht Recht.
Elismerés kifejezése, dicséret és arra reagálás	Das ist toll. / Das hast du wirklich gut gemacht. / Der Fisch schmeckt phantastisch. - Danke.
Közömbösség	Das ist mir egal.
Ígéret	Ich mache das schon!
Akarat, szándék, terv	Ich will... / Ich möchte... / Ich habe vor,...
Kívánság, óhaj	Ich möchte... / Ich hätte gern...
Képesség, lehetőség, szükségesség, kötelezettség	Ich kann... / Ich muss... / Ich darf... / Ich soll...
Bizonyosság, bizonytalanság	Ich weiß (nicht) genau, ...
Preferencia, érdeklődési kör kifejezése, illetve érdeklődés ezek iránt	Ich mag (keinen) Salat. / Ich lese gern. - Was machst du am liebsten?
Kritika, szemrehányás	Das war nicht nett von dir. / Warum hast du nicht angerufen?

4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
Dolgok, személyek megnevezése	Das ist ein neuer Tisch. / Das ist mein Freund.
Dolgok, események leírása	Meine Wohnung liegt im Zentrum. Am Wochenende habe ich... gemacht.
Információkérés	Wer ist das? / Was weißt du über ihn?
Igenlő vagy nemleges válasz	Ja. / Nein.
Tudás, nem tudás	Ich weiß (nicht), dass (ob)...
Válaszadás elutasítása	Ich kann Ihre Frage nicht beantworten.
Bizonyosság, bizonytalanság	Es ist (nicht) sicher, dass / ob...
Ismerés, nem ismerés	Ich kenne... gut / nicht.
Feltételezés	Vielleicht...
Emlékezés, nem emlékezés	Ich erinnere mich (nicht) an ...
Indoklás (ok, cél)	Ich kann nicht kommen, weil... / Ich helfe dir, damit ...

5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
Kérés, kívánság	Gib mir bitte... / Kannst du bitte... / Könntest du bitte...
Felszólítás, tiltás, parancs	Öffne (doch) bitte die Tür. / Schreib noch nicht.
Javaslat és arra reagálás	Gehen wir morgen tanzen? - Einverstanden.
Rendelés	Wir möchten bestellen. / Bringen Sie mir bitte einen Kaffee.
Meghívás és arra reagálás	Wollen wir ein Eis essen? / Darf ich Sie zum Essen einladen? - Danke gern.
Kínálás és arra reagálás	Nimm noch ein Stück Kuchen. - Nein danke.
Reklamálás	Guten Tag! Ich habe ein Problem... / Die Suppe ist zu salzig.
Tanácskérés, tanácsadás	Was sagst du dazu? - Ich rate dir,...
Figyelmeztetés	Vorsicht! / Pass auf!
Engedély kérése, megadása, megtagadása	Darf ich...? - Bitte sehr! / Nein, das ist hier verboten.
Segítségkérés és arra reagálás	Kannst du mir helfen? - Natürlich.
Segítség felajánlása és arra reagálás	Was kann ich für dich tun? - Danke, es geht schon.

6. Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok (kommunikációs stratégiák)

Kommunikációs szándékok	Példa
Visszakérdezés, ismétléskérés	Wie bitte? / Wie meinst du das? / Wiederholen Sie bitte.
Nem értés	Entschuldigung, ich habe das nicht verstanden.
Betűzés kérése, betűzés	Buchstabieren Sie bitte.
Felkérés lassabb, hangosabb beszédre	Können / Könnten Sie bitte langsamer / lauter sprechen?
Beszélesi szándék jelzése	Ich möchte noch sagen,...
Téma bevezetése	Ich wollte noch erzählen,.../ Übrigens, ich habe gehört, dass...
Témaváltás	Könnten wir jetzt noch darüber reden, ... / Ich möchte noch etwas sagen.
Félbeszakítás	Darf ich Sie kurz unterbrechen?
Megerősítés, igazolás	Das ist wahr. / Das stimmt.
Körülírás	Das ist ein Gerät, mit dem man...
Példa megnevezése	Ein Beispiel dafür ist...
Beszélgetés lezárása	Wir können darüber ein anderes Mal sprechen.

D) NYELVTANI SZERKEZETEK ÉS SZÓKINCS

1. Nyelvtani szerkezetek

VIZSGASZINTEK	
Középszint	Emelt szint
A vizsgázó A2: - általában megérti és helyesen használja a legegyszerűbb szerkezeteket szóban és írásban,- rendszeresen elkövethet nyelvtani hibákat és nyelvhasználatában erősen érezhetők az anyanyelv hatásai,- a hibák ellenére többnyire érthetően fejezi ki kommunikációs szándékait, B1: - megérti és helyesen használja az egyszerű szerkezeteket szóban és írásban,	A vizsgázó
- ismerős helyzetekben elfogadható nyelvhelyességgel kommunikál,- az esetleg előforduló hibák és az érezhető anyanyelvi hatás ellenére érthetően fejezi ki gondolatait, kommunikációs szándékait.	B2: - változatos szerkezeteket is megért és használ szóban és írásban,- viszonylag nagy biztonsággal használja a nyelvtani szerkezeteket, és közben nem követ el rendszerszerű hibát,- szükség esetén mondanivalóját képes önállóan helyesbíteni, pontosítani,- árnyaltan fejezi ki kommunikációs szándékait.

A következő táblázat a nyelvtani követelményeket tartalmazza, és a könnyebb kezelhetőség érdekében a leíró nyelvtan kategóriái alapján készült. Az adott nyelvtani formához hozzárendeltük annak nyelvi funkcióját, illetve ahol az kevésbé megoldható, ott egy-egy példával illusztráltuk azt.

A nyelvtani ismeretek alapvető szerepet játszanak mind a receptív, mind a produktív készségekben. A *receptív* készségek között felsorolt nyelvtani szerkezetek előfordulhatnak az olvasott vagy hallott szöveg értését mérő feladatokban, de ezekre a nyelvhelyességi vizsgarész nem kérdez rá.

A *produktív* ismeretek közé sorolt nyelvtani szerkezetekre lehet feladatot készíteni a Nyelvhelyesség vizsgarészben.

A táblázat terjedelmi okból nem törekedhetett teljességre.

FORMA	Középszint		Emelt szint		TARTALOM, FUNKCIÓ, PÉLDA
	rec.	prod.	rec.	prod.	
I. MORPHOLOGIE					
1. DAS VERB	Existenz, Besitz, Geschehen, Handlung				
1.1. Das finite und infinite Verb; Konjugation (Person, Numerus)	+	+	+	+	Zeitverhältnisse: Gegenwart, Vergangenheit, Gleichzeitigkeit, Vorzeitigkeit, Zukunft
Tempusformen					
Präsens	+	+	+	+	
Präteritum	+	+	+	+	
Perfekt	+	+	+	+	
Plusquamperfekt	+	-	+	+	
Futur I	+	+	+	+	
Futur II	-	-	+	-	
Hilfsverben der Zeitformen	+	+	+	+	(sein, haben, werden)
Modus					Modalität: Behauptung, Wunsch, Wille, Aufforderung, Befehl, Absicht usw.
Indikativ	+	+	+	+	
Imperativ	+	+	+	+	
Konjunktiv I					
Präsens	-	-	+	-	
Perfekt	-	-	+	-	
Konjunktiv II					
Präteritum					
würde-Form, hätte, wäre und Modalverben	+	+	+	+	
weitere Formen	-	-	+	-	
Plusquamperfekt	+	-	+	+	
Hilfsverben der Modalität					(können, dürfen, müssen, wollen, sollen, mögen)
Präsens	+	+	+	+	
Präteritum	+	+	+	+	
Perfekt	+	-	+	+	
Plusquamperfekt	+	-	+	+	
Futur I	-	-	+	-	
Modalverb mit Infinitiv Perfekt	-	-	+	-	
1.2. Trennbare und untrennbare Verben	+	+	+	+	(an/kommen, bekommen) Reziproke Handlungen,
1.3. Reflexive Verben	+	+	+	+	Ausdruck der Freude, Sorge, Angst usw.

FORMA	Középszint		Emelt szint		TARTALOM, FUNKCIÓ, PÉLDA
	rec.	prod.	rec.	prod.	
1.4. Aktiv und Passiv Vorgangs- (Handlungs)passiv					Beschreibung von Handlungsreihen bzw. Zuständen
Präsens	+	+	+	+	
Präteritum	+	+	+	+	
Perfekt	+	+	+	+	
Plusquamperfekt	-	-	+	+	
Futur I	+	-	+	+	
Futur II	-	-	-	-	
Vorgangspassiv mit Modalverb	+	-	+	+	
Zustandspassiv	+	-	+	+	
1.5. Valenz der Verben	+	+	+	+	
1.6 Funktionsverbgefüge	+	+	+	+	(eine Reise machen, zur Verfügung stehen)
2. PARTIZIPIEN					
Partizip Präsens	+	+	+	+	
Partizip Perfekt	+	+	+	+	
Partizip Futur	-	-	-	-	
3. SUBSTANTIV	Benennung von Lebewesen, Gegenständen, Abstrakta				
3.1. Genus, Numerus, bestimmter, unbestimmter, negierender Artikel	+	+	+	+	(der, die, das, ein/e, kein/e)
3.2. Kasus, Deklination					
Nominativ	+	+	+	+	
Akkusativ	+	+	+	+	
Dativ	+	+	+	+	
Genitiv	+	+	+	+	
3.3. Numerus, Pluralbildung	+	+	+	+	
3.4. Substantivierung					
Partizip Präsens als Substantiv	+	+	+	+	(r Reisende)
Partizip Perfekt als Substantiv	+	+	+	+	(r Angestellte)
Adjektiv als Substantiv	+	+	+	+	(r Kranke)
3.5. Valenz der Substantive	+	+	+	+	Abhängigkeiten
4. ADJEKTIV					
4.1. Gebrauch des Adjektivs					Qualitätsverhältnisse, Meinung, Gefallen/Mißfallen, Charakterisierung
als Prädikat	+	+	+	+	
als Adverb	+	+	+	+	
als Attribut	+	+	+	+	

FORMA	Középszint		Emelt szint		TARTALOM, FUNKCIÓ, PÉLDA
	rec.	prod.	rec.	prod.	
als Apposition	+	+	+	+	(der Junge mit den langen Haaren)
4.2. Adjektivdeklinatión					
Nominativ	+	+	+	+	(starker Kaffee, der starke Motor, ein starker Mensch)
Akkusativ	+	+	+	+	
Dativ	+	+	+	+	
Genitiv	+	-	+	+	
4.3. Komparatión	+	+	+	+	Vergleich
4.4. Valenz der Adjektive	+	-	+	+	Abhängigkeiten
5. NUMERALIEN					Quantitätsverhältnisse Rangverhältnisse, Reihenfolge
5.1. Kardinalzahlen	+	+	+	+	Quantitätsangaben
5.2. Ordinalzahlen	+	+	+	+	Datum, Reihenfolge
5.3. Bruchzahlen	+	+	+	+	Mengenangaben
6. ADVERBIEN					
6.1. Lokalangaben	+	+	+	+	Raumverhältnisse
6.2. Temporalangaben	+	+	+	+	Zeitverhältnisse
6.3. Kausale Adverbien	+	+	+	+	kausale Verhältnisse
6.4. Instrumentale Adverbien	+	+	+	+	(damit, dadurch...)
6.5. Finale Adverbien	+	+	+	+	(dafür, dazu...)
6.6. Modifikative Adverbien	+	+	+	+	(anders, ebenso, gern...)
6.7. Graduative Adverbien	+	+	+	+	(sehr)
6.8. Direktive Adverbien	+	+	+	+	(daher, daran...)
6.9. Frageadverbien	+	+	+	+	(woher, woran...)
7. PRONOMINA					
7.1. Personalpronomen	+	+	+	+	(ich, ...)
unpersönliches „es“ am Satzanfang	+	+	+	+	(Es freut mich...)
unpersönliches „es“ als formales Subjekt	+	-	+	+	(Es regnet. Es gibt...)
7.2. Possesivpronomen	+	+	+	+	(mein, ...)
7.3. Demonstrativpronomen	+	+	+	+	(der, dieser, derselbe...)
7.4. Interrogativpronomen	+	+	+	+	(wer, was, wie...)
7.5. Indefinitpronomen					
undeklinierbar	+	+	+	+	(man, etwas, nichts...)
deklinierbar	+	-	+	+	(einer, keiner ...)

FORMA	Középszint		Emelt szint		TARTALOM, FUNKCIÓ, PÉLDA
	rec.	prod.	rec.	prod.	
7.6. Relativpronomen Nominativ, Akkusativ, Dativ Genitiv	+	+	+	+	(der, welcher, wo...)
7.7. Reflexivpronomen	+	+	+	+	(sich...)
7.8. Rezipropronomen	+	+	+	+	(sich, einander...)
8. PRÄPOSITIONEN					Raum- und Zeitverhältnisse, Abhängigkeiten
Präpositionen mit Akkusativ	+	+	+	+	
Präpositionen mit Dativ	+	+	+	+	
Präpositionen mit Akk. u. D.	+	+	+	+	
Präpositionen mit Genitiv	+	-	+	+	
9. KONJUNKTIONEN					
Konjunktoren	+	+	+	+	(und, oder...)
Subjunktoren	+	+	+	+	(dass, wenn, weil,...)
Doppelkonjunktionen	+	-	+	+	(weder... noch, je... desto)
10. PARTIKELN					
Modalpartikeln	+	-	+	+	
11. WORTBILDUNG					
Grundlegende Wortbildungsregeln	+	+	+	+	
II. SYNTAX					
1. SATZBAU, SATZRAHMEN	+	+	+	+	
2. SATZGLIEDER	+	+	+	+	
3. DER ZUSAMMENGESetzte SATZ					
Nebenordnung	+	+	+	+	
Unterordnung	+	+	+	+	
Satzwertiger Infinitiv					
Verben mit zu + Infinitiv	+	+	+	+	
Verben mit Infinitiv	+	+	+	+	(hören, sehen, lernen, lassen, brauchen...)
4. SATZTYPEN					
Aussagesatz:					
Subjektsatz	+	+	+	+	Behauptung, Meinung,
Objektsatz	+	+	+	+	Bericht
Fragesatz:					Informationen erfragen,
direkt	+	+	+	+	Entscheidungsfragen,
indirekt	+	+	+	+	Neugier,

FORMA	Középszint		Emelt szint		TARTALOM, FUNKCIÓ, PÉLDA
	rec.	prod.	rec.	prod.	
					höfliche Aufforderung
Aufrufesatz	+	+	+	+	Aufforderung, Befehl, Mahnung
Wunschsatz	+	-	+	+	Wunsch
Irrealer Wunschsatz	-	-	+	+	irrealer Wunsch
Relativsatz	+	+	+	+	
Konditionalsatz	+	+	+	+	Bedingungen.
Konzessivsatz	+	+	+	+	Erlaubnis (obwohl)
Komparativsatz	+	+	+	+	Vergleich (als, wie)
Temporalsatz	+	+	+	+	Zeitverhältnisse
Finalsatz	+	+	+	+	Ziele
Kausalsatz	+	+	+	+	Gründe benennen
Modalsatz	-	-	+	+	(ohne dass, als ob)
Der indirekte Satz:					Indirekte Rede
Prädikat im Indikativ	+	+	+	+	
Prädikat im Konjunktiv I	-	-	+	-	
III. ÜBERGREIFENDE (MORPHOSYNTAKTISCHE) PHÄNOMENE					
1. VERNEINUNG	+	+	+	+	
2. KONGRUENZ	+	+	+	+	

2. Szókincs

VIZSGASZINTEK	
Középszint	Emelt szint
A vizsgázó A2: - megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy kommunikálni tudjon begyakorolt helyzetekben, B1: - megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy kommunikálni tudjon a legtöbb olyan témában, amely összefügg saját mindennapi életével, - jól tudja alkalmazni alapvető szókincsét, noha még előfordulhatnak nagyobb hibák, - a bonyolultabb gondolatokhoz, témákhoz nem mindig találja meg a legmegfelelőbb kifejezőeszközt.	A vizsgázó

VIZSGASZINTEK	
Középszint	Emelt szint
	B2: - megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy kommunikálni tudjon változatos helyzetekben, illetve elvont témákról, - a változatos nyelvi, lexikai elemek közül általában ki tudja választani a kommunikációs célnak legmegfelelőbbet; szükség esetén néha körülírást alkalmaz, - kisebb lexikai pontatlanságai nem gátolják a kommunikációt.

A vizsga szókincsének alapjául a mai német köznyelv szolgál. Speciális tájnyelvi szavak, csoportnyelvi szavak és szakszavak produktív ismerete nem követelménye a vizsgának. Ilyen típusú szavak kizárólag olyan szövegekben fordulhatnak elő, amelyekben az ismeretük nem előfeltétele az adott szöveg megértésének.

NÉMET NYELV

II. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga részei

Középszint		Emelt szint	
Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
180 perc	15 perc	240 perc	20 perc
117 pont	33 pont	120 pont	30 pont

A vizsgán használható segédeszközök

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	Nyomtatott szótár (csak a IV. részhez)	NINCS	Nyomtatott szótár (csak a IV. részhez)	NINCS
A vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja	CD lejátszó a III. részhez	NINCS	CD lejátszó a III. részhez	NINCS

Nyilvánosságra hozandó anyag nincs.

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

Az írásbeli vizsga időtartama 180 perc, a szóbeli vizsgáé 15 perc.

A következő táblázat bemutatja a vizsga részeit a lebonyolítás sorrendjében, továbbá az írásbeli vizsgarész egyes részeinek megoldására szánt időtartamot és ezek arányát az értékelésben.

		Időtartam (perc)	Arány (%)	Pont
Írásbeli vizsgarész	Olvasott szöveg értése	60	22	33
	Nyelvhelyesség	30	12	18
	15 perc szünet			
	Hallott szöveg értése	30	22	33
	Íráskészség	60	22	33
Szóbeli vizsgarész	Beszéd-készség	15	22	33
Összesen:		-	100	150

A középszintű vizsga két nyelvi szintet fog át: az Európa Tanács skálájának A2-B1 szintjeit. Az eltérő képesség- és tudásszintek mérése érdekében az írásbeli feladatsorokban a lépcsőzetesség elve érvényesül. A központi feladatsorokat úgy állítják össze, hogy az A2 szinten lévő vizsgázók is le tudják tenni a vizsgát.

Értékelés

- Az írásbeli vizsgarész egyes vizsgarész-összetevőinek értékelése egymástól független.
- Az írásbeli vizsgarész minden vizsgarész-összetevőjében csak a célzottan mért készséget értékeljük.
- A vizsgázónak az írásbeli és a szóbeli vizsgarészben külön-külön teljesítenie kell az elérhető pontszámnak legalább a 10%-át.
- Az írásbeli és szóbeli vizsgarészek elbírálása központilag kidolgozott javítási-értékelési, illetve értékelési útmutató alapján történik.

- Az Olvasott szöveg értése, a Hallott szöveg értése és a Nyelvhelyesség vizsgarész-összetevők javítási-értékelési útmutatói tartalmazzák a lehetséges elfogadható válaszokat.
- Az Íráskészség vizsgarész-összetevő és a Beszédkészség vizsgarész-összetevő értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák alapján történik.
- Az írásbeli vizsgarész-összetevőkben, illetve a szóbeli vizsgarészben szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása központi javítási-értékelési, illetve értékelési útmutató alapján történik.

Írásbeli vizsga

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

Olvasott szöveg értése

A vizsga célja annak mérése, hogy a vizsgázó képes-e a mindennapi életben előforduló, különböző fajtájú autentikus szövegeket önállóan elolvasni, és az olvasási céloknak megfelelő mélységben megérteni.

A vizsgafeladatok megoldásához a vizsgázónak képesnek kell lennie az értési céloknak megfelelő stratégiák alkalmazására is.

Tartalmi szerkezet

A vizsga azt méri, hogy képes-e a vizsgázó az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben

A2:

- a lényegét (a szöveg célját) megérteni,
- eseménysorokat követni,
- kulcsinformációkat megérteni,

B1:

- a gondolatmenet lényegét megérteni,
- véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni,
- egyes részinformációkat kiszűrni.

A felhasznált szöveg

- autentikus, esetleg kismértékben szerkesztett,
- tartalma, szerkezete, nyelve világos,
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,

A2:

- rövid, egyszerű,
- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,

B1:

- rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos,
- hétköznapi nyelven íródott.

A vizsgán az alábbi szövegfajták fordulhatnak elő:

- utasítások (pl. feliratok, használati utasítások),
- tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, menetrend, prospektus, műsorfűzet),
- levelek,
- újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport),
- ismeretterjesztő szövegek,
- irodalmi szövegek.

A feladatok és a feladatsor jellemzői

A vizsgán az alábbi feladattípusok fordulhatnak elő:

- feleletválasztás,
- igaz/hamis állítás,
- egymáshoz rendelés (cím és szöveg, kérdés és felelet, személy és kijelentés stb.),
- képek, események sorrendbe rakása a szöveg alapján,

- a szövegből kiemelt mondat, bekezdés helyének azonosítása a szövegben,
- szöveg részeinek sorrendbe rakása,
- hiányos mondatok kiegészítése a szöveg alapján,
- rövid választ igénylő nyitott kérdések.

A teszt feladattípológiailag kötetlen szerkezetű, azaz bármelyik felsorolt feladattípus szerepelhet benne. A feladatsor a szövegértés alábbi részkészségeit méri: globális, szelektív és részletes értés.

A feladatsor 3-4 szövegből és 3-4 feladatból áll. Egy feladaton belül egy hosszabb szöveg helyett előfordulhat több rövidebb szöveg is (pl. apróhirdetések). A feladatokhoz felhasznált szövegek együttes terjedelme 900-1100 szó. A feladatsor 25-33 itemből áll.

Az egységes megfogalmazású feladatmeghatározások német nyelvűek, nyelvi szintjük azonban alacsonyabb a feladatok megoldásához szükséges nyelvi szintnél.

A feladatok megoldásához szótár nem használható.

Értékelés

Az értékelés központi javítási-értékelési útmutató alapján történik. Ha többféle válasz is elfogadható, az útmutató tartalmazza a szövegből adódó lehetséges válaszokat, illetve azokat a tartalmi elemeket, amelyeket a jó válasznak tartalmaznia kell.

A feladatokat kizárólag tartalmi szempontok alapján értékelik, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor veszik figyelembe, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

A szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.

Nyelvhelyesség

A vizsga célja annak mérése, hogy a vizsgázó rendelkezik-e azokkal a lexikai, grammatikai, szemantikai és pragmatikai ismeretekkel, amelyek képessé teszik az önálló kommunikációra.

Tartalmi szerkezet

A vizsga azt méri, hogy képes-e a vizsgázó

A2:

- az alapvető nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására mondat- és szövegszinten,

B1:

- gyakran használt nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten.

A felhasznált szöveg vagy szövegrészlet

- nehézségi foka alacsonyabb, mint az olvasott szöveg megértését mérő feladatoknál,

- autentikus, esetleg szerkesztett,

- tartalma, szerkezete, nyelve világos,

- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,

- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,

- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,

- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,

A2:

- rövid, egyszerű,

- hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,

B1:

- rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos,

- hétköznapi nyelven íródott.

A feladatok és a feladatsor jellemzői

A vizsgán az alábbi feladattípusok fordulhatnak elő:

- hiányos mondatok vagy szövegek kiegészítése feleletválasztással (négy válaszlehetőség közül egy helyes kiválasztása),

- a szövegből kivett mondatrész helyének azonosítása a szövegkohéziós eszközök segítségével,

- hiányos szöveg kiegészítése önállóan vagy előre megadott szókészletből,

- megadott szavak képzett és/vagy ragozott alakjainak beillesztése a szövegbe.

A teszt feladattípusai kötetlen szerkezetű, azaz bármelyik felsorolt feladattípus szerepelhet benne.

A feladatsor 3-4 feladatból, összesen 18-30 ítekből áll. A feladatokhoz felhasznált szövegek együttes terjedelme 450-600 szó.

A feladatok szövegre épülnek.

Az egységes megfogalmazású feladatmeghatározások német nyelvűek, nyelvi szintjük azonban alacsonyabb a feladatok megoldásához szükséges nyelvi szintnél.

A feladatok megoldásához szótár nem használható.

Értékelés

Az értékelés központi javítási-értékelési útmutató alapján történik, amely tartalmazza az összes elfogadható választ.

A szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.

Hallott szöveg értése

A vizsga célja annak mérése, hogy a vizsgázó képes-e megérteni az adott nyelvterületen általánosan elfogadott nyelvhasználatától nem vagy csak kissé eltérő anyanyelvi beszédet az értési célokra megfelelően.

A vizsgafeladatok megoldásához a vizsgázónak képesnek kell lennie az értési célokra megfelelő stratégiák alkalmazására is.

Tartalmi szerkezet

A vizsga azt méri, hogy képes-e a vizsgázó az értési célokra, illetve a feladatra megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg

A2:

- témáját felismerni,
- lényegét megérteni,
- kulcsfontosságú szavait megérteni,
- legalapvetőbb adatszerű információit kiszűrni,

B1:

- gondolatmenetét nagy vonalakban követni,
- egyes tényszerű részinformációkat megérteni.

A felhasznált szöveg

- autentikus vagy autentikus hangzású (stúdiófelvétel),
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,
- anyanyelvi beszélők közvetítésével hangzik el,
- egy vagy több beszélő közvetítésével hangzik el,
- akusztikai minősége kifogástalan,
- hossza és tartalma nem terheli meg feleslegesen a vizsgázó memóriáját,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához,

A2:

- hétköznapi nyelven hangzik el, szinte kizárólag gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz,
- lassú, de még normál beszédtempójú,
- a standard kiejtés(ek)nek megfelelő,
- tisztán artikulált,
- tartalmilag kifejezetten egyszerű,

B1:

- hétköznapi nyelven hangzik el, alapvetően gyakran használt nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkezik,

- normál tempójú,
- a standard kiejtés(ek)hez közel álló,
- tartalmilag és szerkezetileg mérsékelten összetett.

A vizsgán az alábbi szövegfajták fordulhatnak elő:

- közérdekű bejelentések, közlemények (pl. pályaudvaron, repülőtéren, áruházban),
- rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok: útinformáció, nyitva tartás, menetrend),

- utasítások (pl. utcán, repülőtéren, pályaudvaron),
- médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, programismertetés, rövid hír),
- beszélgetések, telefonbeszélgetések,
- műsorrészletek,
- riportok, interjúk,
- beszámolók.

A feladatok és a feladatsor jellemzői

A vizsgán az alábbi feladattípusok fordulhatnak elő:

- feleletválasztás,
- igaz/hamis állítás,
- egymáshoz rendelés (pl. személy és kijelentés, képek kiválasztása szöveghez),
- események sorrendjének megállapítása,
- nyomtatványok, űrlapok kitöltése,
- táblázat kitöltése,
- hiányos mondatok kiegészítése,
- rövid választ igénylő nyitott kérdések,
- ténybeli hibák azonosítása, javítása.

A teszt feladattípusai kötetlen szerkezetű, azaz bármelyik felsorolt feladattípus szerepelhet benne. A feladatsor a szövegértés alábbi rész-készségeit méri: globális, szelektív és részletes értés.

A feladatsor 2-3 szövegből és 2-3 feladatból áll. Egy feladaton belül egy hosszabb szöveg helyett előfordulhat több rövidebb szöveg is. A feladatokhoz felhasznált szövegek együttes terjedelme 5-8 perc. A feladatsor 18-25 itemből áll.

A vizsgázó minden szöveget kétszer hallgat meg.

Az egységes megfogalmazású feladatmeghatározások német nyelvűek, nyelvi szintjük azonban alacsonyabb a feladatok megoldásához szükséges nyelvi szintnél.

A hangfelvétel tartalmazza a feladatmeghatározást, a szövegeket kétszer, valamint a feladatok elolvasásához és megoldásához szükséges szüneteket is. A hangfelvételen hallható és a feladatlapon olvasható feladatmeghatározások szó szerint megegyeznek.

A feladatok megoldásához szótár nem használható.

Értékelés

Az értékelés központi javítási-értékelési útmutató alapján történik. Ha többféle válasz is elfogadható, az útmutató tartalmazza a szövegből adódó lehetséges válaszokat, illetve azokat a tartalmi elemeket, amelyeket a jó válasznak tartalmaznia kell.

A feladatokat kizárólag tartalmi szempontok alapján értékelik, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor veszik figyelembe, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

A szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.

Íráskészség

A vizsga célja annak mérése, hogy a vizsgázó képes-e magát az adott szinten idegen nyelven írásban kifejezni, illetve írásbeli feladatokat végrehajtani különböző kommunikációs célok megvalósítása érdekében.

Tartalmi szerkezet

A vizsga azt méri, hogy képes-e a vizsgázó

- a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),

- a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd *Témakörök* című részt),

A2:

- a személyével, illetve közvetlen környezetével kapcsolatos témákról írni,
- az adott témáról egyszerű kifejezéseket használva írni,
- egyszerű mondatokból álló rövid, összefüggő szöveget írni,
- a szöveg mondatai között lévő alapvető logikai kapcsolatokat egyszerű nyelvi eszközökkel (pl. a leggyakrabban használt kötőszavakkal) kifejezni,
- néhány egyszerű szerkezetet és alapvető helyesírási szabályt úgy használni, hogy a hibák ellenére érthető legyen a mondanivaló,

B1:

- ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni,
- meglévő szókincsét változatosan használni,
- a szöveget megfelelően felépíteni és tagolni, a logikai viszonyok kifejezését szolgáló nyelvi eszközöket alkalmazni,
- a szövegfajtának, a közlési szándéknak, a címzetthez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet választani,
- az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni,
- egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonsággal alkalmazni.

A vizsgázónak olyan szövegeket kell létrehoznia, amelyek

- meghatározott kommunikációs szándékkal jönnek létre,
- az olvasó számára világosak, érthetőek és alkalmasak a kommunikációs cél elérésére,
- szövegfajtája meghatározott,
- tematikusan megfelelnek ezen korosztály életpasztalatának és általános érdeklődésének,
- megírásához nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre.

A vizsgán az alábbi szövegfajtákat kell létrehozni:

- rövid személyes jellegű közlés (pl. üzenet, naplóbejegyzés),
- üdvözlőlap,
- meghívó,
- magánjellegű vagy intézménynek (pl. nyelviskolának) szóló levél.

A feladatok és a feladatsor felépítése

A feladatok a *Kommunikációs helyzetek és szándékok*, valamint a *Témakörök* című listákra épülnek.

Az íráskészség mérése során meghatározott kommunikációs helyzetet teremtünk, azaz megadjuk a szituációt, amelyben az írásmű keletkezik, az ehhez illeszkedő szövegfajtát, továbbá meghatározzuk az írásmű célját, témáját és címzettjét, valamint a szöveg írója és olvasója közötti kapcsolat jellegét. Mindezek meghatározzák a szöveg stílusát és hangnemt.

A vizsgán az alábbi feladattípusok fordulhatnak elő:

- a vizsgázó írásban reagál a megadott verbális és/vagy vizuális segédanyagokra,
- a vizsgázó írásban reagál a megadott verbális és/vagy vizuális segédanyagokra (pl. hirdetés) a megadott irányító szempontok alapján.

Az irányító szempontok a téma alpontjait adják meg, a verbális és vizuális segédanyagok pedig gondolati és/vagy nyelvi segítséget nyújtanak az adott téma kidolgozásához.

A vizsga két feladatból áll. Az *első feladatban* a vizsgázó verbális és/vagy vizuális segédanyagra reagálva 50-80 szavas közlést hoz létre (pl. üdvözlőlap, e-mail).

A *második feladatban* a vizsgázó rövid levélre, hirdetésre vagy hasonló informatív szövegre reagál írásban, egy 100-120 szó terjedelmű szöveg (pl. magánjellegű vagy intézménynek szóló levél) megírásával. A szövegben a vizsgázónak megadott irányító szempontokat kell tárgyalnia. A második feladatban a vizsgázó két téma közül választhat.

A feladatmeghatározás, az irányító szempontok és a segédanyagok német nyelvűek, nyelvi szintjük azonban alacsonyabb a receptív készségeket mérő részek nyelvi szintjénél.

A feladatok megoldásához nyomtatott szótár használható.

Értékelés

Az értékelés központi javítási-értékelési útmutatók alapján történik. Az értékelés alapjául szolgáló analitikus skálák magukban foglalják az értékelési szempontok részletes leírását is.

A két feladat értékelése egymástól független.

Ha a második feladatban a vizsgázó mindkét témát kidolgozta, és választását nem jelölte egyértelműen, akkor a javító tanárnak a vizsgadolgozatban szereplő megoldások közül sorrendben az első megoldást kell értékelnie.

Szöbeli vizsga

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

Beszédképesség

A vizsga célja annak mérése, hogy a vizsgázó képes-e az adott szinten gondolatait idegen nyelven szóban kifejezni és a kommunikációs szándékoknak megfelelő beszélgetést folytatni.

A vizsga azt méri, hogy a vizsgázó milyen mértékben és milyen minőségben képes szóbeli tranzakcióra és interakcióra, amelynek egyaránt részét képezik a receptív és a produktív (beszédértés, beszédképesség) készségek. A vizsgázónak képesnek kell lennie mind az önálló témakifejtésre, mind a beszélgetésben való interaktív részvételre.

Tartalmi szerkezet

A vizsga azt méri, hogy képes-e a vizsgázó

- a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a *Témakörök* című részt),
- a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdni, fenntartani és befejezni),

A2:

- saját magáról és közvetlen környezetéről egyszerű, begyakorolt nyelvi eszközökkel röviden és többnyire érthetően megnyilatkozni,
- egyszerű, begyakorolt beszélgetésekben részt venni,
- kiszámítható, mindennapi helyzetekben rutin feladatokat megoldani (pl. vásárlás),
- érezhető akcentusa és esetenként akadozó beszédtempója ellenére többnyire érthetően beszélni,

B1:

- az egyszerű nyelvi eszközök széles skáláját rugalmasan használni, és ezzel mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni,
- ismerős témáról folyó társalgásban részt venni,
- kevésbé begyakorolt mindennapi helyzetekben felmerülő feladatokat megoldani,
- viszonylag folyékonyan elmondani egy történetet, beszámolni élményeiről és érzéseiről,
- érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenére érthetően beszélni.

A tétel és a tételsor jellemzői

A feladatokban előforduló helyzetek és szerepek a *Kommunikációs helyzetek és szándékok*, valamint a *Témakörök* című listákra épülnek.

A feladatok tematikusan megfelelnek ezen korosztály életpasztalatának és általános érdeklődésének, és teljesítésükhöz nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre.

A feladatmeghatározás egyértelműen megadja a szituációt és a vizsgázó szerepének leírását.

A vizsgabeszélgetésben az aktív szerepet a vizsgázó játssza.

A vizsgán az alábbi feladattípusok fordulnak elő:

- szerepjáték,
- önálló témakifejtés verbális segédanyagok alapján.

A szóbeli tétel két feladatból áll. A vizsga rövid *bevezető kérdésekkel* kezdődik, amelynek célja az, hogy a vizsgázó ráhangolódjon a német nyelv használatára. Az itt elhangzottakat nem értékeljük.

Az *első feladat*, a *szerepjáték* során a vizsgázónak a mindennapi élet helyzeteihez hasonló szituációban kell részt vennie, amelyben partnere a vizsgáztató. A vizsgázó feladata az, hogy az előre meghatározott helyzetben, a meghatározott cél elérése érdekében különböző kommunikációs szándékok felhasználásával beszélgetést (tranzakciót vagy interakciót) folytasson, azaz szükség esetén megfelelő kérdéseket tegyen fel, illetve az elhangzottakra megfelelően reagáljon. A vizsgázó számára készült leírás rögzíti a szituációt, a szerepeket és az elérendő célt, továbbá tartalmazhat néhány szavas szöveget, egyszerű képet, rajtot, ábrát. A feladathoz készült vizsgáztatói példány a vizsgázónak adott információkon túl tartalmazza az előre megtervezett közbeszólásokat, kérdéseket és megjegyzéseket is.

A *második feladatban*, az *önálló témakifejtésben* a vizsgázónak egy adott, hétköznapi témához kapcsolódóan kell gondolatait, véleményét összefüggően kifejtenie. A vizsgázó számára készült feladatlap tartalmazza a témát és négy megadott irányító szempontot. Az irányító szempontok egyrészt segítségül szolgálnak, másrészt megakadályozzák,

hogyan a vizsgázó előre megtanult szövegeket mondjon el. A vizsgáztató szükség esetén segítő kérdéseket tehet föl. A feladathoz készült vizsgáztatói példány a vizsgázónak adott információkon túl tartalmazza az előre megtervezett segítő kérdéseket és megjegyzéseket is. A vizsgázó két téma közül választhat.

A szóbeli tételt a vizsgázó húzza. A tétel összesen három feladatot tartalmaz: egy szerepjátékot, továbbá az önálló témakifejtéshez két feladatot különböző témákból. E két feladat közül a vizsgázó választhat. A feladatok kidolgozásához felkészülési idő nincs, de a feladatok végiggondolásához a vizsgázónak rövid (körülbelül fél perc) gondolkodási idő áll rendelkezésére.

A feladatmeghatározás és a verbális segédanyagok német nyelvűek, nyelvi szintjük azonban alacsonyabb a receptív készségeket mérő részek nyelvi szintjénél.

A feladatok megoldásához szótár nem használható.

A szaktanárnak a szóbeli tetteket úgy kell összeállítania, hogy azok minden témakört (9) lefedjenek. ha a vizsgázók száma 9-nél kevesebb, akkor minimum 9 tételt, ha 9 vagy annál több, akkor minimum 20 tételt kell készítenie. Az előző évben felhasznált szóbeli tételsor legalább 15%-át a tapasztalatok alapján frissíteni kell.

A szóbeli vizsgarész értékelése

Az értékelés központilag kidolgozott analitikus skála alapján történik, amely tartalmazza az értékelési szempontok részletes leírását is. A vizsgázó feleletének értékeléséhez központilag kidolgozott egyéni értékelő lapot használnak.

A feladatok értékelése egymástól független.

EMELT SZINTŰ VIZSGA

Az írásbeli vizsga időtartama 240 perc, a szóbeli vizsgáé 20 perc.

A következő táblázat bemutatja a vizsga részeit a lebonyolítás sorrendjében, továbbá az egyes vizsgarészek időtartamát és arányát az értékelésben.

		Időtartam (perc)	Arány (%)	Pont
Írásbeli vizsgarész	Olvasott szöveg értése	70	20	30
	Nyelvhelyesség	50	20	30
15 perc szünet				
	Hallott szöveg értése	30	20	30
	Íráskészség	90	20	30
Szóbeli vizsgarész	Beszéd-készség	20	20	30
Összesen:		-	100	150

Az emelt szintű vizsga az Európa Tanács skálája B2 szintjének felel meg. Az eltérő képesség- és tudásszintek mérése érdekében az írásbeli feladatsorokban a lépcsőzetesség elve érvényesül.

Értékelés

- Az egyes vizsgarészek értékelése egymástól független.
- Minden vizsgarészben csak a célzottan mért készséget értékeljük.
- A vizsgázónak mind az öt vizsgarészben külön-külön teljesítenie kell az elérhető pontszámnak legalább a 10%-át.
- Minden vizsgarész elbírálása központilag kidolgozott javítási-értékelési, illetve értékelési útmutatók alapján történik.
- Az Olvasott szöveg értése, a Hallott szöveg értése és a Nyelvhelyesség vizsgarészek javítási-értékelési útmutatói tartalmazzák a lehetséges elfogadható válaszokat.
- Az Íráskészség és a Beszéd-készség vizsgarészek értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák alapján történik.
- Az egyes vizsgarészekben szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása központi javítási-értékelési, illetve értékelési útmutató alapján történik.

Írásbeli vizsga

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

Olvasott szöveg értése

A vizsga célja annak mérése, hogy a vizsgázó képes-e a mindennapi életben előforduló, különböző fajtájú autentikus szövegeket önállóan elolvasni, és az olvasási céloknak megfelelő mélységben megérteni.

A vizsgafeladatok megoldásához a vizsgázónak képesnek kell lennie az értési céloknak megfelelő stratégiák alkalmazására is.

Tartalmi szerkezet

A vizsga azt méri, hogy képes-e a vizsgázó az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben

- a gondolatmenetet követni,
- véleményeket, érvelést követni,
- az információkat megfelelő részletességgel megérteni,
- a szerző álláspontjára következtetni,
- a szerző, illetve a szereplők érzéseire, érzelmeire következtetni.

A felhasznált szöveg

- autentikus, esetleg kismértékben szerkesztett,
- tartalma, szerkezete, nyelve világos,
- hosszabb, nyelviileg és tartalmilag összetettebb,
- konkrét vagy elvont témájú,
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához.

A vizsgán az alábbi szövegfajták fordulhatnak elő:

- utasítások (pl. használati utasítások),
- tájékoztató szövegek (pl. műsorfüzet),
- levelek,
- újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport),
- ismeretterjesztő szövegek,
- irodalmi szövegek,
- publicisztikai írások.

A közép- és az emelt szint közötti különbség az adott téma megközelítési módjában, a szövegek terjedelmében, tartalmi és nyelvi komplexitásában, valamint a feladatok eltérő nehézségi fokában jelenik meg.

A feladatok és a feladatsor jellemzői

A vizsgán az alábbi feladattípusok fordulhatnak elő:

- feleletválasztás,
- igaz/hamis állítás,
- egymáshoz rendelés (cím és szöveg, kérdés és felelet, személy és kijelentés stb.),
- képek, események sorrendbe rakása a szöveg alapján,
- a szövegből kiemelt mondat, bekezdés helyének azonosítása a szövegben,
- szöveg részeinek sorrendbe rakása,
- hiányos szövegösszefoglalás kiegészítése,
- nyitott kérdések.

A teszt feladattipológiailag kötetlen szerkezetű, azaz bármelyik felsorolt feladattípus szerepelhet benne. A feladatsor a szövegértés alábbi részkészségeit méri: globális, szelektív és részletes értés.

A feladatsor 3-4 szövegből és 3-4 feladtból áll. Egy feladaton belül egy hosszabb szöveg helyett előfordulhat több rövidebb szöveg is. A feladatokhoz felhasznált szövegek együttes terjedelme 1300-1500 szó. A feladatsor 25-30 íteimből áll.

Az egységes megfogalmazású feladatmeghatározások német nyelvűek, nyelvi szintjük azonban alacsonyabb a feladatok megoldásához szükséges nyelvi szintnél.

A feladatok megoldásához szótár nem használható.

Értékelés

Az értékelés központi javítási-értékelési útmutató alapján történik. Ha többféle válasz is elfogadható, az útmutató tartalmazza a szövegből adódó lehetséges válaszokat, illetve azokat a tartalmi elemeket, amelyeket a jó válasznak tartalmaznia kell.

A feladatokat kizárólag tartalmi szempontok alapján értékelik, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor veszik figyelembe, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

A szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.

Nyelvhelyesség

A vizsga célja annak mérése, hogy a vizsgázó rendelkezik-e azokkal a lexikai, grammatikai, szemantikai és pragmatikai ismeretekkel, amelyek képessé teszik az önálló kommunikációra.

Tartalmi szerkezet

A vizsga azt méri, hogy képes-e a vizsgázó változatos nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten.

A felhasznált szöveg vagy szövegrészlet

- nehézségi foka alacsonyabb, mint az olvasott szöveg megértését mérő feladatoknál,
- autentikus, esetleg szerkesztett,
- tartalma, szerkezete, nyelve világos,
- hosszabb, nyelvilag és tartalmilag összetettebb,
- konkrét vagy elvont témájú,
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához.

A közép- és az emelt szint közötti különbség a nyelvtani és lexikai szerkezetek komplexitásában és a feladatok eltérő nehézségi fokában jelenik meg.

Középszinten a vizsgázó képes az alapvető nyelvtani és lexikai szerkezetek helyes felismerésére, illetve helyes használatára. *Emelt szinten* a vizsgázó változatos és komplexebb nyelvtani és lexikai szerkezetek helyes felismerésére és pontos használatára is képes.

A feladatok és a feladatsor jellemzői

A vizsgán az alábbi feladattípusok fordulhatnak elő:

- hiányos szövegek kiegészítése feleletválasztással (négy válaszlehetőség közül egy helyes kiválasztása),
- a szövegből kivett mondatrész helyének megtalálása a szövegkohéziós eszközök segítségével,
- hiányos szöveg kiegészítése önállóan vagy előre megadott szókészletből,
- megadott szavak képzett és/vagy ragozott alakjainak beillesztése a szövegbe,
- hibaaazonosítás.

A teszt feladattipológiaiailag kötetlen szerkezetű, azaz bármelyik felsorolt feladattípus szerepelhet benne.

A feladatsor 4-5 feladatból, 30-45 itemből áll, a feladatokhoz felhasznált szövegek együttes terjedelme 700-900 szó.

Valamennyi feladat szövegre épül.

Az egységes megfogalmazású feladatmeghatározások német nyelvűek, nyelvi szintjük azonban alacsonyabb a feladatok megoldásához szükséges nyelvi szintnél.

A feladatok megoldásához szótár nem használható.

Értékelés

Az értékelés központi javítási-értékelési útmutató alapján történik, amely tartalmazza az összes elfogadható választ.

A szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.

Hallott szöveg értése

A vizsga célja annak mérése, hogy a vizsgázó képes-e megérteni az adott nyelvterületen általánosan elfogadott nyelvhasználatától nem vagy csak kissé eltérő anyanyelvi beszédet az értési céloknak megfelelően.

A vizsgafeladatok megoldásához a vizsgázónak képesnek kell lennie az értési céloknak megfelelő stratégiák alkalmazására is.

Tartalmi szerkezet

A vizsga azt méri, hogy képes-e a vizsgázó az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg

- gondolatmenetét részleteiben is követni,
- egyes tényszerű részinformációt megérteni,
- megértésén túl a szöveggörnyezetből következtetni az egyes beszélők álláspontjára,
- megértésén túl a szöveggörnyezetből következtetni a beszélők érzelmeire és egymáshoz való viszonyára.

A felhasznált szöveg

- autentikus vagy autentikus hangzású (stúdiófelvétel),
- változatos nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkező,
- természetes, a szöveg jellegének megfelelően változatos tempójú,
- tartalmilag és szerkezetileg összetett,
- tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre,
- kiválasztásakor a *Témakörök* című rész az irányadó,
- anyanyelvi beszélők közvetítésével hangzik el,
- egy vagy több beszélő közvetítésével hangzik el,
- akusztikai minősége kifogástalan,
- hossza és tartalma nem terheli meg feleslegesen a vizsgázó memóriáját,
- autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához.

A vizsgán az alábbi szövegfajták fordulhatnak elő:

- közérdekű bejelentések, közlemények,
- rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő),
- utasítások,
- médiaközlemények (pl. rövid hír),
- beszélgetések, telefonbeszélgetések,
- műsorrészletek,
- riportok, interjúk,
- beszámolók,
- általános érdeklődésre számot tartó témáról szóló ismeretterjesztő szövegek.

A közép- és az emelt szint közötti különbség az adott téma megközelítési módjában, a szövegek terjedelmében, tartalmi és nyelvi komplexitásában, valamint a feladatok eltérő nehézségi fokában jelenik meg.

A szövegértés nehézségi fokát további tényezők is befolyásolhatják, mint például a beszédtempó, a beszélők száma, az artikuláció, a háttérzajok.

Középszinten a vizsgázónak döntően a mindennapi élet helyzeteiben elhangzó szövegeket kell megértenie, amelyek tartalmilag és szerkezetileg egyértelműek. *Emelt szinten* olyan szövegek is előfordulhatnak, amelyek az adott témát az általánosítás szintjén közelítik meg és árnyalt közléseket, véleményeket és ellenvéleményeket is tartalmaznak.

Középszinten a szövegek nyelvileg egyszerűbbek, *emelt szinten* pedig a művelt köznyelv összetettebb, választékosabb formái is előfordulnak.

A feladatok és a feladatsor jellemzői

A vizsgán az alábbi feladattípusok fordulhatnak elő:

- feleletválasztás,
- igaz/hamis állítás,
- egymáshoz rendelés (pl. személy és kijelentés, képek kiválasztása szöveghez),
- események sorrendjének megállapítása,
- táblázatok kitöltése,
- hiányos mondatok kiegészítése,

- hiányos szöveg kiegészítése,
- nyitott kérdések,
- ténybeli hibák azonosítása, javítása.

A teszt feladattípusai kötetlen szerkezetű, azaz bármelyik felsorolt feladattípus szerepelhet benne. A feladatsor a szövegértés alábbi részkezségeit méri: globális, szelektív és részletes értés.

A feladatsor 2-3 szövegből és 2-3 feladatból áll. Egy feladaton belül egy hosszabb szöveg helyett előfordulhat több rövidebb szöveg is. A feladatokhoz felhasznált szövegek együttes terjedelme 7-10 perc. A feladatsor 20-30 itemből áll.

A vizsgázó minden szöveget kétszer hallgat meg.

Az egységes megfogalmazású feladatmeghatározások német nyelvűek, nyelvi szintjük azonban alacsonyabb a feladatok megoldásához szükséges nyelvi szintnél.

A hangfelvétel tartalmazza a feladatmeghatározást, a szövegeket kétszer, valamint a feladatok elolvasásához és megoldásához szükséges szüneteket is. A hangfelvételen hallható és a feladatlapon olvasható feladatmeghatározások szó szerint megegyeznek.

A feladatok megoldásához szótár nem használható.

Értékelés

Az értékelés központi javítási-értékelési útmutató alapján történik. Ha többféle válasz is elfogadható, az útmutató tartalmazza a szövegből adódó lehetséges válaszokat, illetve azokat a tartalmi elemeket, amelyeket a jó válasznak tartalmaznia kell.

A feladatokat kizárólag tartalmi szempontok alapján értékelik, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor veszik figyelembe, ha azok a válasz megértését akadályozzák.

A szerzett pontok vizsgaponttá való átalakítása központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.

Íráskészség

A vizsga célja annak mérése, hogy a vizsgázó képes-e magát az adott szinten német nyelven írásban kifejezni, illetve írásbeli feladatokat végrehajtani különböző kommunikációs célok megvalósítása érdekében.

Tartalmi szerkezet

A vizsga azt méri, hogy képes-e a vizsgázó

- a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),
- a megadott témához kapcsolódó szövegeket írni (lásd *Témakörök* című részt),
- a megadott témákat általános nézőpontból is tárgyalni,
- álláspontját viszonylag árnyaltan, érvelését rendszerezetten kifejteni,
- a nyelvi eszközök széles skálájának változatos alkalmazásával összefüggő, megfelelően tagolt, logikusan felépített szöveget létrehozni,
- a nyelvtani struktúrákat, valamint a helyesírás szabályait rendszerszerű hibák nélkül, nagy biztonsággal alkalmazni,
- a szövegfajtának, a közlési szándéknak, a címzetthez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet választani,
- az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni.

A vizsgázónak olyan szövegeket kell létrehozni, amelyek

- meghatározott kommunikációs szándékkal jönnek létre,
- az olvasó számára világosak, érthetőek és alkalmasak a kommunikációs cél elérésére,
- szövegfajtája meghatározott,
- tematikusan megfelelnek ezen korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének,
- megírásához nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre.

A vizsgán az alábbi szövegfajtákat kell létrehozni:

- magánjellegű vagy intézménynek szóló levél,
- olvasói levél,
- cikk (diák)újság számára.

A közép- és az emelt szint közötti különbség a témák megközelítésében, a létrehozandó szövegek terjedelmében, a nyelvi megformálás jellemzőiben jelenik meg.

A témák megközelítésében az a lényeges különbség, hogy *középszinten* a vizsgázó személyes nézőpontból ír hozzá közel álló, mindennapi, személyével kapcsolatos vagy őt érdeklő témákról, míg *emelt szinten* az adott témát általánosabban is képes megközelíteni, és átfogó problémaként tárgyalni.

A nyelvi megformálásra az jellemző, hogy *középszinten* a vizsgázó röviden, egyszerűen, összefüggő mondatokban, *emelt szinten* pedig részletesen, változatos szókinccsel, nyelvileg igényesebben és pontosabban ír.

A feladatok és a feladatsor jellemzői

A feladatok a *Kommunikációs helyzetek és szándékok*, valamint a *Témakörök* című listákra épülnek.

Az íráskészség mérése során meghatározott kommunikációs helyzetet teremtünk, azaz megadjuk a situációt, amelyben az írásmű keletkezik, az ehhez illeszkedő szövegfajta, továbbá meghatározzuk az írásmű célját, témáját és címzettjét, valamint a szöveg írója és olvasója közötti kapcsolat jellegét. Mindezek meghatározzák a szöveg stílusát és hangnemét.

A vizsgán az alábbi feladattípus fordulhat elő:

- a vizsgázó írásban reagál a megadott verbális és/vagy vizuális segédanyagokra (pl. hirdetés, grafikon) a megadott irányító szempontok alapján.

Az irányító szempontok a téma alpontjait adják meg, a verbális és vizuális segédanyagok pedig gondolati és/vagy nyelvi segítséget nyújtanak az adott téma kidolgozásához.

A vizsgarész két feladatból áll. Az *első feladatban* a vizsgázó rövid levélre, hirdetésre vagy hasonló informatív szövegre reagál írásban egy 120-150 szó terjedelmű szöveg (pl. intézménynek szóló levél) megírásával. A szövegben a vizsgázónak megadott irányító szempontokat kell tárgyalnia.

A *második feladatban* a vizsgázó két téma közül választhat. A témákhoz informatív szövegek (pl. újságcikk részlet, statisztika) nyújtanak gondolati segítséget. A kiválasztott témáról a vizsgázónak a megadott irányító szempontok alapján 200-250 szó terjedelmű szöveget (pl. olvasói levél, cikk diákújság számára) kell írnia, amelyben ki kell fejtenie véleményét is.

A feladatmeghatározás, az irányító szempontok és a segédanyagok német nyelvűek, nyelvi szintjük azonban alacsonyabb a receptív készségeket mérő vizsgarészek nyelvi szintjénél.

A feladatok megoldásához nyomtatott szótár használható.

Értékelés

Az értékelés központi javítási-értékelési útmutatók alapján történik. Az értékelés alapjául szolgáló analitikus skálák magukban foglalják az értékelési szempontok részletes leírását is.

A két feladat értékelése egymástól független.

Ha a második feladatban a vizsgázó mindkét témát kidolgozta, és választását nem jelölte egyértelműen, akkor a javító tanárnak a vizsgadolgozatban szereplő megoldások közül sorrendben az első megoldást kell értékelnie.

Szóbeli vizsga

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

Beszédkésztség

A vizsga célja annak mérése, hogy a vizsgázó képes-e az adott szinten gondolatait idegen nyelven szóban kifejezni és a kommunikációs szándékoknak megfelelő beszélgetést folytatni.

A vizsga azt méri, hogy a vizsgázó milyen mértékben és milyen minőségben képes szóbeli tranzakcióra és interakcióra, amelynek egyaránt részét képezik a receptív és a produktív (beszédértés, beszédkésztség) készségek. A vizsgázónak képesnek kell lennie mind az önálló témakifejtésre, mind a beszélgetésben való interaktív részvételre.

Tartalmi szerkezet

A vizsga azt méri, hogy képes-e a vizsgázó

- a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatnak megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd *Kommunikációs helyzetek és szándékok* című részt),

- a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a *Témakörök* című részt),

- a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdni, fenntartani és befejezni),

- folyékonyan, helyesen és hatékonyan használni a nyelvet,

- gondolatait, álláspontját következetesen, folyamatosan kifejezni,

- a megadott témákat általánosabb nézőpontból is tárgyalni,

- folyamatosan és természetesen részt venni a különböző témájú társalgásokban,
- bonyolultabb, váratlan elemeket is tartalmazó feladatokat sikeresen megoldani,
- elmagyarázni álláspontját, világosan érvelni,
- enyhe akcentusa ellenére természetes kiejtéssel, hanglejtéssel és normál beszédtempóban beszélni.

A közép- és az emelt szint közötti különbség a témák megközelítésében és a nyelvi teljesítmény színvonalában, azaz a nyelvi megformálás jellemzőiben jelenik meg.

A témák megközelítésében az a lényeges különbség, hogy *középszinten* a vizsgázó a megadott témakörökön belül a személyes vonatkozásokat fejti ki. *Emelt szinten* a vizsgázó az adott témákról az általánosítás szintjén is tud beszélgetni és véleményt nyilvánítani.

A nyelvi megformálásra az jellemző, hogy *középszinten* a vizsgázó el tudja érni, hogy az adott helyzetben kommunikáció jöjjön létre, és ezáltal szándéka megvalósul. Rövid, egyszerű mondatokban fejezi ki magát. *Emelt szinten* a vizsgázó választékosan, árnyaltabban fejezi ki magát.

A tételek és a tételsorok jellemzői

A feladatokban előforduló helyzetek és szerepek a *Kommunikációs helyzetek és szándékok*, valamint a *Témakörök* című listákra épülnek.

A feladatok tematikusan megfelelnek ezen korosztály életpaszatának és általános érdeklődésének, és teljesítésükhöz nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre.

A feladatmeghatározás egyértelműen meghatározza a szituációt és a vizsgázó szerepének leírását.

A vizsgabeszélgetésben az aktív szerepet a vizsgázó játssza.

A vizsgán az alábbi feladattípusok fordulnak elő:

- vita (véleménykülönbség megjelenítése és áthidalása),
- önálló témakifejtés verbális és vizuális segédanyagok alapján.

A szóbeli tétel két feladatból áll. A vizsgarész rövid *bevezető társalgással* kezdődik, amelynek célja az, hogy a vizsgázó ráhangolódjon a német nyelv használatára. Az itt elhangzottakat nem értékeljük.

Az *első feladat*, a *vita* során a vizsgázónak egy beszélgetésben kell interaktívan részt vennie, amelyben partnere a vizsgáztató. A vizsgázó feladata az, hogy az adott témához kapcsolódóan érveljen, kifejtse álláspontját, és reagáljon vitapartner álláspontjára. A vizsgázó számára készült feladatleírás egy vagy több német nyelvű, egy adott témához kapcsolódó kijelentést tartalmaz. A vizsgázó ezek alapján kifejti a véleményét, miközben a vizsgáztató vitára serkentő kijelentéseire is reagálnia kell. A feladathoz készült vizsgáztatói példány a vizsgázónak adott információkon túl tartalmazza az adott témához kapcsolódó lehetséges érveket, amelyeket a vizsgáztatónak a beszélgetés során használnia kell.

A *második feladatban*, az *önálló témakifejtésben* a vizsgázónak egy általánosabb témáról kell gondolatait, véleményét részletesen és összefüggően kifejtenie. Ehhez verbális és vizuális segédanyagok állnak rendelkezésére. A feladathoz készült vizsgáztatói példány a vizsgázónak adott információkon túl tartalmazza az előre megtervezett segítő kérdéseket és megjegyzéseket is. A vizsgázó két téma közül választhat.

A szóbeli tételt a vizsgázó húzza. A tétel összesen három feladatot tartalmaz: egy vitafeladatot, továbbá az önálló témakifejtéshez két feladatot különböző témákból. E két feladat közül a vizsgázó választhat. A feladatok kidolgozásához felkészülési idő nincs, de a feladatok végiggondolásához a vizsgázónak rövid (körülbelül feladatonként fél perc) gondolkodási idő áll rendelkezésére.

Az egységes megfogalmazású feladatmeghatározások és a verbális segédanyagok német nyelvűek, nyelvi szintjük azonban alacsonyabb a feladatok megoldásához szükséges nyelvi szintnél.

A feladatok megoldásához szótár nem használható.

A szóbeli vizsgához vizsganaponként 20 szóbeli tétel készül. Az előző évben felhasznált szóbeli tételsor legalább 15%-át a tapasztalatok alapján frissíteni kell.

A szóbeli vizsgarész értékelése

Az értékelés központilag kidolgozott analitikus skála alapján történik, amely tartalmazza az értékelési szempontok részletes leírását is. A vizsgázó feleletének értékeléséhez központilag kidolgozott egyéni értékelő lapot használnak.

A feladatok értékelése egymástól független.

A vizsgát mindig egy kérdező tanár bonyolítja le, a vizsgáztatói példány előírásainak megfelelően. A másik két vizsgáztató értékeli a központi értékelési útmutató alapján. A vitás esetekben a három tanár szótöbbséggel dönt.